

Information om god man i förmyndares ställe

Godmanskapat

En god man i förmyndares ställe kan bli aktuellt om en förälder är sjuk, befinner sig långvarigt i utlandet eller sitter i fängelse och inte kan utöva förmyndarskapet.¹ Godmanskapat är en tillfällig lösning under en begränsad tid. Om behovet skulle avse en längre tid bör det utredas om det är aktuellt att förordna en ny förmyndare eller en medförmyndare. Så snart förmyndaren åter kan företräda barnet ska gode mannen entledigas från sitt uppdrag.

Att gode mannen vårdar barnets angelägenheter i förmyndarens ställe innebär att gode mannen ska förvalta barnets tillgångar och företräda barnet i ekonomiska eller rättsliga angelägenheter.

Uppdraget som god man

Uppdraget som god man i förmyndares ställe innebär ett ansvar att vårda den underåriges angelägenheter och att företräda barnet i alla frågor som hänför sig till barnets tillgångar och

angelägenheter kring dessa. Det kan exempelvis röra sig om följande:

- Ansvara för barnets inkomster och utgifter.
- Redovisa ekonomin till överförmyndaren.
- Ha kontakt med banken och vid behov öppna bankkonton i barnets namn.
- Söka olika bidrag, såsom studie- och barnbidrag.
- Skriva under olika papper och avtal som rör barnet. Skulle barnet hamna i en rättslig tvist är det i de flesta fall du som företräder barnet.
- Se till att barnet har lämpliga försäkringar.

Uppdragets början

Ditt uppdrag börjar samma dag som överförmyndaren fattar beslut om att utse dig till god man.

Överförmyndaren skickar ett registerutdrag till dig som fungerar som bevis för att du får företräda barnet. Så snart som möjligt ska du informera viktiga aktörer kring barnet

---

¹ 11 kap. 1 § föräldrabalken

om ditt uppdrag genom att visa upp eller skicka en kopia av registerutdraget. Exempel på aktörer är banker, Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten (barnpension), CSN, Skatteverket och socialtjänsten.

Lämna en förteckning

Överförmyndaren har tillsyn över hur du sköter godmanskapet. Du ska därför redovisa detta till oss.

Den första redovisningen du gör är en förteckning över barnets tillgångar och skulder per den dag du blev förordnad av överförmyndaren. Förteckningen lämnar du inom två månader från att du blev förordnad.

I förteckningen behöver du endast redovisa lös egendom som du tar hand om², exempelvis bankkonton.

Tillsammans med förteckningen ska du lämna in saldobesked per det datum du blev förordnad som god man samt bevis från banken om vilka konton som är spärrade.

Uppdragets karaktär

Godmanskapet är av tillfällig karaktär. Det innebär att du som god man behöver ta hänsyn till vilka åtgärder som är nödvändiga att hantera jämfört med vad som kan vänta till förmyndaren åter kan företräda sitt barn. Det är med andra ord inte

säkert att du behöver ta hand om barnets samtliga tillgångar. Istället sker en bedömning av dig som god man om vad som är lämpligt att förvalta.

Lämna årsräkning

Likt andra ställföreträdarskap behöver du redovisa till överförmyndaren om de ekonomiska åtgärder du har vidtagit i ditt uppdrag. Om du har hanterat barnets tillgångar och inkomster ska det framgå i årsräkningen.

Om uppdraget däremot varit kortvarigt eller en ekonomisk förvaltning inte har varit aktuell kan du befrias från att lämna redovisning.

Uppdraget innebär inte att gode mannen per automatik ska hantera alla barnets tillgångar.

Arvode

En god man har rätt till ett skäligt arvode och ersättning för kostnader som uppstått i uppdraget. Beslut om

---

² 14 kap. 1 § 2 st. föräldrabalken

arvode tas av överförmyndaren om gode mannen begär det i samband med inlämnande av redovisning.

Då måste du ha tillstånd från överförmyndaren

I vissa fall måste du vända dig till överförmyndaren för att få tillstånd att genomföra en åtgärd för barnets räkning. Det gäller dessa åtgärder:

- Köpa eller sälja en fastighet eller bostadsrätt.
- Skriva under ett arvskifte då barn är delägare i ett dödsbo.
- Köpa aktier, kapitalförsäkringar, vissa fonder eller andra placeringar.
- Ta ut pengar från ett konto som är överförmyndarspärmat hos banken.
- Om barnet ska ta ett lån.

Om du ingår dessa typer av avtal för barnets räkning utan tillstånd från överförmyndaren blir de ogiltiga.

Det får en god man inte göra

- Du får inte skänka bort barnets pengar. Det finns ett gåvoförbud.
- Om barnet ska ärva tillgångar får du inte avstå arvet till förmån för någon annan.
- Du får inte blanda ihop din egen ekonomi med barnets. Pengar

som tillhör barnet ska alltid sättas in på eller överföras till ett konto som barnet är kontohavare för.

Byte av god man

En god man har rätt att på begäran bli entledigad från uppdraget. Ansökan om entledigande ska lämnas in till överförmyndaren i den ort där barnet är folkbokförd.

Överförmyndaren kan även byta ut gode mannen mot dennes vilja, exempelvis om gode mannen vid utövandet av uppdraget gör sig skyldig till missbruk eller försummelse, hamnar i ekonomiska svårigheter eller om gode mannen av någon annan orsak inte längre är lämplig.

Uppdraget upphör

Uppdraget som god man upphör per den dag barnet blir myndig.

När ditt uppdrag upphör ska du lämna in en sluträkning inom en månad. Sluträkningen ser likadan ut som årsräkningen men redovisningsperioden skiljer sig åt. Undantag från att lämna sluträkning är ifall godmanskapet upphör innan tiden för avgivande av årsräkning eller sluträkning³. I dessa fall lämnas endast en redogörelse om de åtgärder som har vidtagits av gode mannen.

---

³ 14 kap. 18 § 3 st. föräldrabalken